

TORONTÁI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beeskerek, Obiliteva ucca 1. Telefon: 281 és 21

SZOMBAT, 1930 MÁRCIUS 15
...
59. ÉVFOLYAM 62. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beográdból jelentik: Dr. Szrksity igazságügyminiszter, aki Prágában résztvett a Massaryk-ünnepségeken, csütörtökön visszaérkezett Beográdba. (Avala.)

Beográdból jelentik: A beográdi községtagas, mint emlíkezetes, régebben egy fogyasztási adórendeletet hívott életbe, amely azonban olyan kedvezőtlen volt a szegényebb néptömegekre, hogy Zsvkovity miniszterelnök lefűggesztette. A város most készült el az új tervezettel, amely a belügyminiszter jóváhagyott és amely pénteken lép életbe.

Angorából jelentik: Musztala Kemal pasa a német birodalmi bank volt kormányzóját, dr. Schachtot meghívta, hogy vegyen részt a török állami jegybank megalakítási munkáiban. Schachtnek felajánlották az egyik igazgatói helyet.

Budapestről jelentik: Fráter Lóránd, a híres magyar nótaköltő, 58 éves korában szerdán éjjel 19 órakor egy szanatóriumban váratlanul meghalt. Hozzátartozói egy súlyos légszűrésoperációra hozták Budapestre, de már nem lehetett rajta segíteni és a befejezett operáció után meghalt.

Beográdból jelentik: A beográdi iparszervezet nyilatkozata szerint, a pénzügyminisztériumban kijelentették, hogy az ipari célokra felhasznált benzint, cukorra és alkohorra, nem kell állami illetéket fizetni. Azoknak a vállalatoknak azonban, amelyek ezt a kedvezményt igénybe akarják venni, arra való eszközökkel denaturálniuk kell a felhasználandó anyagot. (Avala.)

Moszkvából jelentik: A szovjet elrendelte, hogy a jövőben a földéken minden határjelzést meg kell szüntetni.

Berlinből jelentik: A Zeileisz orvosi intézet egyik asszisztensét, dr. Hubertet, a rendőrség csütörtökön letartóztatta. A rendőrség kinyomozta, hogy Hubert diplomája hamis és igazi neve nem Hubert, hanem Buch. Tagja egy kasszafuró bandának, amely egyedül Leipzigban közel fél millió márka értékű szőnyegeket rabolt el.

TŐZSDE

Március 13.
MA 100 DINÁR:

Budapestben	9-96 pengő
Zürichben	9-12 sv. frank
Berlinben	7-30 ar. márk.
Bécsben	12-38 silling
Triestben	33-67 líra
Prágában	58-85 cseh kor.
Newyorkban	1-69 dollár
Bukarestben	299 — leu

Az alsóház elvetette a munkáskormány ellen beadott bizalmatlansági indítványt.

London, márc. 14.
A liberális-párt csütörtökön délelőtt Lloyd George elnöklete alatt ülést tartott, amelyen kiegészítette a konzervatív-párt által benyújtott bizalmatlansági indítványt Macdonald kormánya ellen.

A liberális-párt élesen támadja a munkáskormányt a munkanélküliek

ügyében tanusított erélytelen magatartása miatt.

A munkáskormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány felett csütörtökön este szavaz az alsóház. A liberálisok magatartása miatt a munkáskormány helyzete kilátástalan.

A csütörtök délutáni tárgyalások, amelyeket a munkáskormány kezdet, azonban kedvezően alakultak,

ugy hogy a bizalmatlansági indítvány helyzete nem volt olyan kedvezőtlennek tekinthető, mint még a délelőtt.

Az esti szavazás valóban meglepetésszerűen végződött, amennyiben a konzervatív-párt által előterjesztett bizalmatlansági indítványt az alsóház 368 szavazattal 235 ellenében elvetette.

Nem országos kiállítás, hanem egy kisebb méretű kiállítás lesz a Szokol-szlet alkalmával.

Beograd, márc. 14.
Közölte a Torontál, hogy az összes gazdasági és ipari körökben nagyarányú akció indult meg arra nézve, hogy a júniusi össz-sziáv szokol-ünnepségen országos kiállítást rendezzenek.

Az illetékes tényezők kedvezően fogadták az eszmét és csütörtökön este konferenciát tartottak, amelyen megjelent többek között Szavkovity polgármester, Bajloni Ignját, a Na-

rodna Banka kormányzója és Sztojánovity kamarai elnök, hogy a kérdést végleg letárgyalják.

A vita során megállapították, hogy egy országos kiállítás megrendezésére a rendelkezésre álló idő túl rövid. Azonban az eszmét nem ejtették el, hanem megállapodtak abban, hogy egy kisebb arányú kiállítást fognak rendezni. Ennek az előkészületeit és programját egy szűkebbkörű bizottság fogja végrehajtani.

Németország végleg elfogadta a Young-tervezetet.

Berlin, márc. 14.
A birodalmi tanács elfogadta a Young-tervezetet, Hindenburg elnök pedig már aláírta annak a kihirdetéséről szóló okmányt. Ezzel a Young-terv végleg el van fogadva.

Nagy feltűnést keltett, hogy ezzel kapcsolatban Hindenburg kiáltványt intézett a német néphez. A kiáltványban a következőket mondja. Sokan fordultak hozzá, hogy Young-tervezet elfogadásáról szóló törvényt ne szentesítse. Hosszas mérlegelés után nehéz szívvel, de szilárd elhatározással írta alá a Young-tervezetet. Szilárdul és komolyan meg-

van róla győződve, hogy a Young-tervezet jelentékenyen enyhíti a Németországra rótt kötelezettségeit a Daves-tervnek.

A Young-tervezet visszautasítása beláthatatlan súlyos következményekkel járt volna. Ezek után azoknak a pártharcoknak, amelyek a Young-tervezetből folytak, el kell múlniuk és az egész nemzetnek egységesnek kell lennie.

A kiáltványt az elnök ezzel fejezte be: Tanuja voltam a nagy Németország megalakulásának és most is az akkori jelszóra hívom fel minden német ember figyelmét: „Deutschland, Deutschland über Alles!”

Venizelosz végleg rendezni akarja a görög-török viszonyt.

Athén, márc. 14.
A miniszterelnökhöz közelálló körökben beszéltek, hogy Venizelosz miniszterelnök április közepétől elutazik Athénből. A miniszterelnök már magához kérte a pártok vezetőit, akiket arra kért, hogy a parlament munkáját mihamarabb fejezzék be.

Venizelosz, hir szerint, utazása során meglátogatja Makedóniát, Tráciát, Kretát és

Angorát, hogy a görög-török viszony ügyét végleg rendezze.

A tegnapi minisztertanácson Marisz pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, amely felhatalmazza a kormányt nyolc millió font rendkívüli kölcsön felvételére, amely része annak a 22 millió fontos kölcsönnek,

amelyet a görög kormány közmunkák elvégzésének céljaira fel akar venni.

Zaimisz görög köztársasági elnök bécsi útja.

Athén, márc. 14.
Politikai körökben azt állítják, hogy Zaimisz köztársasági elnök rövidesen hosszabb tartózkodásra Bécsbe utazik.

Mint hogy a görög alkotmány erre az eshetőségre — ha az ország feje külföldön tartózkodik — nem tartalmaz rendelkezéseket, Zaimisz külföldi útjának kérdését külön törvényjavaslattal rendezik.

Zaimisz elutazása és külföldön való tartózkodása akadálytalan lesz, de a felségjogok egy részét külföldön is el kell végeznie. Így például az aláírandó okmányokat futárok állandóan utána fogják vinni. (Avala.)

A franciaországi árvízveszély újra növekedőben van.

Párizs, márc. 14.
A délfranciaországi árvízveszedelem a különböző helyekről érkezett jelentések szerint, fokozódik. A Garonne egy métert áradt újra csütörtökön és ezzel elérte az áradása a hat métert.

A többi folyó őrsége is mindenféleképp a víz emelkedését jelenti.

A kulminációt valamennyi folyónál szombatra várják.

Nagy diáksztrájk Kolozsváron.

Kolozsvár, márc. 14.
Jelentette a Torontál, hogy a többségi választási törvény miatt az egyetemi hallgatók zavargásokat rendeztek, amelyeket a rendőrség csütörtökön hajnalban tudott csak leszerezni.

A diákok erre csütörtökön délelőtt kimondták a sztrájkot, amire az egyetem rektora leköszönt.

A Patria című újság azt írja, hogy a diáksztrájkot és általában a zavargásokat a liberális-párt agentprovokátorjai rendezték.

Ujabb összeesküvést fedeztek föl a román kormány ellen.

Bukarest, márc. 14.

A kormányhoz közelálló körök jelentése szerint, újabb összeesküvést fedeztek fel, amely a kormány ellen irányult.

Az eseményről eddig semmisen szivárgott ki. Tény az, hogy a rendőrség tegnap több letartóztatást fogantatott, amelyről nem adott ki semmiféle felvilágosítást. Politikai körökben igen nagy az izgalom.

Leszurta a barátját, mert szive választottjának udvarolt.

Melenci, márc. 14.

Sulyos kimeneteli szurkálás volt tegnap délután Melencin. Rác János és Rákity Szvetozár földmiveslegények egy és ugyanazon leánynak udvaroltak és a két rivális, aki régebben a legjobb barátságban élt egymással, azóta elkeseredett ellenfél lett, amióta megtudták, hogy mindketten halálosan beleszerettek a szép M. Jevánkába. A két ellenfél kerülte egymást, tegnap délután azonban véletlenül találkoztak. Rác szemrehányásokkal illette Rákityot és szemére vetette, hogy miért udvarol a leánynak. Rákity kikérte ma-

gának a leckét és kijelentette, hogy szabadságában nem engedi magát korlátozni. Szót szó követte és az ingerült Rác dühében kést rántva, megtámadta Rákityot és a mellén megszurta. Rákity összeesett, Rác pedig elmenekült. Járókelők akadtak rá az eszméletlenül fekvő Rákityra és orvoshoz vitték, akinek utasítására beszállították a becskerek-i kórházba.

Draskovity Milán vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki a becskerek-i kórházban Rákityot és vallomásától jegyzőkönyvet vett fel.

Rác ellen megindult az eljárás.

A kétnevű vádlott.

Ki kapott földet az agrárreform hivataltól?

Becskerék, márc. 14.

Érdekes bűnügyet tárgyalt csütörtökön délelőtt a becskerek-i törvényszék büntető tanácsa. A vádlott Grujin Iván becskerek-i földmives volt, a ki a vádirat szerint, ravasz módon szerzett a becskerek-i agrárreform hivatali útján földet. Grujin Veszelin nevében kérvényt adott be és amikor a parcellát kiuntalták az előírt feltételekkel rendelkező Grujin Veszelinnek, a földet Grujin Iván vette birtokába és később folyamodványban arra kérte az agrárreform hivatalt, hogy igazítsa ki a határozatában feltüntetett Veszelin nevet Ivánra. Így derült ki a csalás és az agrárreform hivatal Grujin Iván, alias Veszelin ellen bűnvádi feljelentést tett.

Grujin Iván a tegnapi főtárgyaláson azzal védekezett, hogy ő is kért földet és kérvényére kapta a kedvező elintéztést, amely valóban Veszelin névre szólt, de mivel gyermekkorában Veszelinnek is hívták és ilyen néven ismerik ma is sokan, abban a hitben volt, hogy a határozat valóban neki szólt.

Az egyik tanu vallomása szerint, Grujin Veszelin a kritikus időben a Bácskában volt napszámban és biztos tudomása szerint, nem is kért földet.

Devecserszki Sztéván ügyész vád- és dr. Brátity Dusan védő védbeszéde után a bíróság Grujin Ivánt jogerősen felmentette azzal az indoklással, hogy a vád nincs bizonyítva.

Megtámadta és lelőtte, mert az anyját szidalmazta.

A sértett a tamadás következtében állandó rokkant lett.

Becskerék, márc. 15.

A becskerek-i törvényszék Bunity Ivó tanácsa csütörtökön délelőtt foglalkozott Iszakov Gyurica melenci földmives bűnpörével, aki ellen az ügyészség sulyos testi sértésért indított eljárást, mert a vád szerint, 1928 április 8-ikán bottal többiben megütötte Sztankov Koszta melenci földmivest, akinek a karját is törte, úgy hogy sérülései következtében még ma is 25 százalékig munkaképtelen.

Iszakov Gyurica a tanácselnök kérdésére kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát, bár önvédelemből és jogos felháborodásban cselekedett. Sztankovnak szóváltása volt az anyjával és ezenközben gorombáskodott vele. Rákialtott, hogy miért sértegeti az édesanyját, mire Sztankov kést rántott és megtámadta őt. Ijedtében a kezében lévő bottal védekezett és előbb fejbevágta, majd kétszer a kezére ütött, úgy hogy a támadó fájdalomában elejtette kését, amit ő azután magához vett.

Sztankov Koszta ezzel szemben azt vallotta, hogy nem gorombáskodott Iszakov anyjával. Szóváltása ugyan volt, de mindvégig tisztelettel beszélt az idős asszonnyal. Iszakov

minden különösebb ok nélkül támadt rá és meg akarta ölni.

Az erős ütésektől karját törte, egy évig nem tudott dolgozni és máig sem nyerte vissza teljes munkaképességét.

Iszakovity Vojislav dr. és Zamurovity Tima dr. orvosok vallomása szerint, Sztankov karja rosszul nőtt össze és ez a körülmény 25 százalékkal csökkentette munkaképességét. Rokkantsága állandó jellegű. Egyéb sérülései husz napon tul gyógyultak.

A tanuk Sztankov Koszta vallomását erősítették meg. A bíróság Devecserszki Sztéván ügyész vád-, valamint dr. Radoszav Sztéván védő védbeszéde után Iszakov Gyuricát bűnösnek mondotta ki és

négy havi fogházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

Betörők garázdálkodtak két bányási községben.

Banatszkidvor, márc. 14.

Rech József banatszkidvori garázdálkodó az éjjel arra lett figyelmes, hogy uccai szobája ablakát fesszegetik, felfigyelt és világosan hallotta, amint többen bemásznak a szobába. Felkelt és csendesen kilopódzott a házból, felkeltette a szomszédban lakó Rech János garázdálkodót és elmondotta, hogy házában betörők járnak. Rech János magához vette vadászfegyverét és Rech Józseffel visszatérve annak házába, többször elsütötte a fegyvert. A lövések zajára a betörők, akik négyen vagy öten lehettek, futásnak eredtek. Rechék

egyideig követték őket és megállapították, hogy a szomszédos Banatszkidusanovác felé menekülnek.

Gyanujuk nem volt alaptalan, mert még azon éjjel betörés történt Dusanovácban, amelynek tettesei valószínűleg azok voltak, akik Banatszkidvoron is jártak. A betörők Sztankov Milán házában jártak és onnan nagymennyiségű szalonnát, zsirt, húst és egy vadonutaj lószerszámot loptak el.

A károsult feljelentésére a csendőrség szigorú nyomozást indított a betörők után.

Rendszeresen lopkodták a vasuti gyűjtőkocsik árukészletét.

Lelepleztek egy vasuti tolvajbandát.

Tomasevác, márc. 14.

Tomasevácban a véletlen segítségével sikerült leleplezni egy betörőtársaságot, amelynek tagjai vasutások.

Egy idő óta több feljelentés érkezett kereskedők részéről, hogy valaki lopkodja a Tomaseváca irányított csomagokat és az onnan feladott küldeményeket. Hétfőn egy vasutasnak feltűnt, hogy az egyik vasuti gyűjtőkocsi előtt feltűnően sokáig tartózkodnak a kísérő vasutasok. Gyanút fogott, hogy mit keresnek a fékezők a vasuti gyűjtőkocsiban és

jelentést tett a vasutállomás főnökének, aki tettenérte a társaságot. A háromtagú banda, amely Tucskov Vladimir kísérőből és Csokics Viáda, valamint Gája Sándor fékezőből állt.

felbontotta a csomagokat és azokból az árut ellopták.

A csendőrség mind a három vasutast letartóztatta és megindította ellenük az eljárást.

A vasutasoknál tartott

házkutatás során nagymennyiségű lopott árut találtak.

Egy kínai császár találta fel a futballt.

Az ókori uralkodó gazdagon megajándékozta a győzteseket, a veszteseket pedig korbáccsal kergette le a pályáról.

Honnan ered a futballsport? Erre a kérdésre minden sportember azonnal azt válaszolja, hogy Angliából. A válasz helyes, ha a modern futballsportra gondolunk, ha azonban ennek a játéknak legősibb nyomait kutatjuk, arra az érdekes megállapításra jutunk, hogy a futballt a kínaiak, még pedig egy kínai császár találta fel csekély kétezerháromszáz évvel ezelőtt.

Egy angol tudós régi okiratokból állapította meg, hogy a futballjáték feitalálója Cheng-Ti kínai császár volt, aki Krisztus előtt háromszáz évvel élt. A játék a császár legkedvesebb szórakozása volt és — amint az angol kutató az évezredek kínai dokumentumokból megállapította — a játékszabályokat is maga a császár állította össze. Cheng-Ti császár futball-labdája természetesen nem gummiból volt, sőt még csak nem is bőrből, hanem fából, de a játék szabályai rendkívül nagy hasonlatosságot mutatnak a mai futballsabályokhoz.

Az is kiderül a kínai okmányokból, hogy a császár környezete sehogyan sem akart megbarátkozni az új játékkal és mindenképpen méltatlannak találták, hogy a Mennyei birodalom uralkodója egy gömbölyű fadarab után szaladgáljon. A császár azonban ragaszkodott a játékhoz és parancsszavára hamarosan csapatok alakultak a testőrség tagjaiból. Ettől fogva azután minden évben a császár születésnapján megrendezték az udvari futballbajnokságot. A küzdelmeket az uralkodó mindig végignézte és osztozni kellett ebben az élvezetben az udvartartás minden tagjával

és a főváros előkelőségeinek is, akik azután hamarosan megkedvelték az érdekes ujszerű játékot. A győztes csapat tagjait a fejedelmi mecénás értékes ajándékkal, ezüsttel, selyemmel, étellel, itallal és virággal halmozta el, míg a veszteseket korbáccsal kergette le a pályáról.

Mint ebből látható, már a futball óskorában is ajándékért játszottak a csapatok, szóval az álamatőrségnek meglehetősen régi hagyományai vannak.

Becskeréken gyűjtést indítanak

a franciaországi árvizkárosultakért.

Becskerék, márc. 14.

A becskerek-i jótékony nőegyleteket, kulturális és emberbaráti egyesületeket vasárnap délelőttre értekezletre hívták össze, amelyen megbeszélnek az elsüllyedt „Daxa” gőzös szerencsétlenül járt személyzetének hátramaradtjaiért és a franciaországi árvizkárosultakért indítandó segélyezési mozgalmat.

Az akció kezdeményezői nagyszabású gyűjtést terveznek és a befolyó pénzt a Jadranszka Sztrázsának és a francia Vörös-Keresztnek juttatják. A részletes munkaprogramot a vasárnapi értekezleten beszélnek meg.

A mozgalom védnökségét Antula J. Dragomir kerületi inspektornak ajánlják fel.

Március 15. szombat. Rk. és Prot. Zachariás. ik.: Teodot. Zsidó: Adar 15. Napkelte 6:15, napnyugta 18:05, a nap hossza 11:50. Az év végéig még 291 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jele: Nagybára hűvös időjárás, gyenge éjszeli fagygal

A Cárivics-csel kezd becskerekeli szereplését az operett-társulat. A beográdi operett-társulat ma, pénteken este tartja első előadását Becskereken, amelyen Lehár Ferenc pompás zenéjű operettjét, a nagysikerű Cárivics-et mutatja be a Szokol házban.

A kovacsikai földmivesbank közgyűlése. Kovacsicáról jelentik: A kovacsikai földmivesbank a napokban tartotta huszadik rendes évi közgyűlését. Az igazgatósági jelentésből kitűnt, hogy a bank a múlt évet 197 ezer 249 dinár tiszta nyereséggel zárta. 1929-ben 4 millió 452.000 dinárt helyeztek el a pénzügyintézetben betétkönyvre és 526.960 dinárt folyószámlára. A közgyűlésen elhatározták az alaptőke felemelését is.

Felmentett jegyző. Sztáribecsejről jelentik: Alig egy hete, hogy a közgazgatási főjegyzőt nyugdíjaztatása folytán Gyorgyevity Szvetisláv volt bácskogradistai jegyzővel helyettesítették — most a bán az adóügyi jegyzőt is felhívta, hogy hivatalát adja át Szokolov J. kinevezett új adóügyi jegyzőnek. Az átadás tegnap meg is történt.

Érdekes becskerekeli felvételeket közöl a Képes Vasárnap legújabb, holnap megjelenő száma. Egyebek között fényképfelvételen örökíti meg dr. Hermann Hugó, dr. Popszt Frigyes és dr. Friedmann Károly becskerekeli látogatását és közli a tiszteletükre rendezett ebéden megjelentek fényképét. Szenzációs bálismertetés, becskerekeli gyermekszépségek és beharangozó a becskerekeli Humanitas szombati purimbáljáról, amelyen megejtik a vajdasági bálkirálynőválasztást, egészítik ki a teljes rádióműsarral megjelenő lap legújabb számát.

Egyetemi tanár előadása Becsejen. A sztáribecseji kereskedelmi kör — mint tudósítónk írja — meghívta dr. Koszity Mirkó beográdi egyetemi tanárt, a novszádi kamara főtitkárát, hogy Sztáribecsejen előadást tartson. Koszity megígérte az előadás megtartását és időpontul e hó 30-ikát jelölte meg. A jeles közgazdasági író előadása iránt nagy az érdeklődés Becsejen.

A jásatomityi tüzoltótestület mulatsága. A jásatomityi tüzoltótestület a napokban tartotta táncmulatságát, amelyen nagyszámu közönség vett részt. A kitűnően sikerült mulatságon szépségkirálynőt is választottak. Miss Jásatomity Gligorovity Milica lett, udvarhölgyeinek pedig Prédics Mária és Keszler Ilonkát nyilvánították.

Budapesti terménytőzsde.

Március 13-iki zárlat.

Buza	májusi	1870	(1934)
	októberi	1889	(1945)
Tengeri	márciusi	1002	(1050)
	májusi	1040	(1091)
	transito tengeri	940	(970)

Irányzat lanyha.

Csikágói terménytőzsde.

Március 13-iki zárlat.

Buza	márciusi	104	(105 1/4)
	májusi	108	(109 1/4)
	juliusi	104 1/4	(103 3/8)
Tengeri	márciusi	74 1/2	(75 3/8)
	májusi	78 1/2	(79 3/8)
	juliusi	80 1/8	(81 1/2)

Irányzat lanyha.

A becseji szerb dalárda tisztújítása. Sztáribecsejről írja a tudósítónk, hogy a szerb templomi dalárda, amely múlt évben ünnepelte 60 éves fennállását, vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését. A jelentések meghallgatása után megválasztották elnöknek dr. Popovity Milán nyug. járásorvost, alelnöknek Grujity Zsárkó igazgató-tanítót, titkárnak Hadnagye Vukicát és pénztárosnak Szatiky Pérárt.

A cukorgyár közgyűlése. A Velikibecskerekeli Cukorgyár r.-t. Beogradban f. hó 9-ikén, vasárnap délelőtt tartotta meg beográdi központi helyiségekben 19-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen, amelyen gróf Csekonics Sándor elnököl és Zebity Milorád kereskedelemügyi minisztériumi osztályfőnök, mint a kormány kiküldötte, is megjelent, előterjesztették az igazgatóság jelentését, valamint az 1929. évi zárszámadásokat, amelyek szerint, a cukorgyár múlt évi tiszta nyeresége 22 millió 99 ezer 119 dinár és 50 para volt, ami a cukorgyári részvények mai tőzsdei árfolyamát véve alapul, megfelel körülbelül 8 százalékos kamatozásnak. A közgyűlés megadta a felmentvényt az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak, hozzájárult az indítványozott nyereségelosztáshoz és elismerését fejezte ki a gyár vezetőségének az elért eredményért. A felügyelő-bizottság újból való megválasztása után az igazgatóságba beválasztották dr. Léderer György csókai nagybirtokost, amivel a közgyűlés véget is ért.

Burgenlandban fiókot nyit Zeileis. Bécsből jelentik: Savanyukut közönség felkérte Zeileist, hogy a községben állítson fel egy fiók-rendelőt, miután a környéken nagy érdeklődés van iránta. A község előjárósága ugyanis arra törekszik, hogy az idegenforgalmat valahogy fellendítse, miután Kismartonba helyezték át Burgenland székhelyét és a község fejlődése megakadt.

A szerencsésapidijas. Sztáribecsejről írják, hogy az állami osztály-sorsjáték mostani húzása során Horváth Sándor községi díjnoknak a szerencse tizezer dinár nyeresémet juttatott. A szerény fiatal ember egy negyed sorsjegyet vásárolt aapidijából megtakarított összegén és ezen nyert most az ő szemében egy egész vagyont.

Idegrohamában levetette magát a szanatórium ablakából egy református lelkész. Pécsről jelentik: Szabó Károly nagyvárasi református lelkész, volt nemzetgyűlési képviselő, egy pécsi szanatórium ablakából levetette magát és szörnyethalt. A vizsgálat megállapította, hogy a lelkész gyógyíthatatlan idegbaja miatt menekült a halálba.

Diákiúrdó Sztáribecsejen. A sztáribecseji községi iskolaszék dr. Popovity Milán ny. járásorvos indítványára elhatározta, hogy a gimnázium udvarán diákiúrdót létesít.

Uj bolygót fedeztek fel a Naprendszerünkben.

London, márc. 14. Az arizonai Lowell csillagvizsgáló szenzációs új felfedezést tett a bolygórendszerben.

A csillagászok a Neptunon túl egy új bolygót fedeztek fel, amelynek méretbeli viszonyai nagyjából ismeretek csak még. Az új bolygó nagyobb mint a Föld és kisebb mint az Uranus bolygó.

Becskerekeli származású uriaszszony Temesvár szépségkirálynője.

A temesvári zsidó nőegylet nagyszabású farsangi táncmulatságán, mint a Temesvarer Zeitung most ideérkezett száma közli, a szépségverseny első díját, 1120 szavazattal becskerekeli származású uriaszszony, Galambos Béláné, született Heller Rózsi nyerte meg, akinek a rendezőség egy értékes necessairevel kedveskedett. Galambosné Heller Rózsi a bál közönsége meleg ünnepelésben részesítette.

Éhhalállal küzdenek a magyar foglyok Oroszországban. Bajáról jelentik: Levelet irt bajai hozzátartozóhoz egy Schimel Gyula nevű orosz fogoly, amelyben pénzt kér, mert az éhhalállal küzd. Elmondja, hogy a szovjet nem ad enni azoknak, akik nem lépnek tagjai közé. Az adót rettetesen hajtják. Tegnap az óráját és a tükrét vitték el. Az üzletek zárva vannak, forgalom és kereskedelem nincs. Eddig cipész mesterséget üzött, de most nem kap anyagot, hogy dolgozhasson. Azt írja még, hogy a mongol határon nagy az éhínség.

Bonyodalmak egy bika ára körül. A becskerekeli törvényszék büntető tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta Sijági János volt szlovacki aradaci községi pénztáros bünpörét, aki ellen kétrendbeli hivatali sikkasztásért indított eljárást az ügyészség, mert 1928-ban eladott községi trágyát 1250 dinárért és csak 1150 dinárral számolt el, azonkívül eladott egy községi bikát 4500 dinárért és csak 3900 dinárt szállított le. Sijági tagadta a tettet és kijelentette a tanácselnök kérdésére, hogy annyit adott le a községhez, amennyi a trágya árlejtésén és a bika kiárusításánál tényleg befolyt. A tanuvalomások során Gyurcsok Jován volt képviselőtestületi tag beismerte, hogy a feljelentés az ő kijelentése alapján történt, mert ő tévesen mondtotta be hogy a bika eladásánál 4500 dinár folyt be. Később ugyanis jegyzeti átvizsgálásakor megállapította, hogy tévedett. A husért ugyanis valóban 3900 dinárt kaptak és csak a bika bőrével együtt értek el 4500 dinárt. Szimonovity Luka községi jegyző vallomása jegyzőkönyvbe vétele után Devecserszki Szteván ügyész tartotta meg vád-, dr. Hubert Zsigmond pedig a védbeszédét. A bíróság Sijági Jánost felmentette azzal az indoklással, hogy a vád nem nyert beigazolást. Az árverésekről jegyzőkönyveket nem vettek fel és így nem igazolható, hogy azokon mennyi folyt be. Az ítélet jogerős.

Borzalmas családi tragédia Bukarestben. Megdöbbentő családi dráma játszódott le az elmúlt éjszaka Bukarestben. Brett Ernő, a Herdán kenyérgyár alkalmazottja, néhány hónappal ezelőtt tüdőbajban megbetegedett s ott kellett hogy hagyja állását. Helmut nevű nővére a legnagyobb odaadással ápolta hön szeretett testvérét és ketten együtt az utóbbi napokban a legnagyobb nélkülözéseken estek át. Az éjszaka a nagybeteg Ernő teljesen kimerült a szenvedésektől és a reménytelen jövőtől, óvatosan gyógyszeriből mérget állított össze és fölhajtotta. Nővére már csak a hőségére ébredt fel s amikor bátyja a kezei között kiszendvedett, fájdalomában a méreg maradványát ő is kiitta. Reggelre mindkettőjüket holtan találták meg a szomszédok.

Ciankális levessel lett öngyilkos egy szerelmes pár.

Münhenből jelentik: Hétfőn halálos kimenetelű szerelmi dráma játszódott le egy huszonegy éves színművész lakásán. Erich Mangold kereskedő nemrégiben megismerkedett Rocher nevű színésznővel, akivel együtt is élt. A fiatalok hétfőn kirándultak a környékre, majd visszatértek a színésznő lakására, ahol megébedeltek. A fiatal ember, aki magánál hordott állandóan egy kis üveg ciankálit, a mérget az asztalra helyezte. Ebéd közben a színésznő hirtelen felkapta a ciankális üveget, abból levešébe öntött, majd megitta. A szerelmes fiatal ember ezután az üvegben maradt mérget megitta, úgy hogy mindkettőjüket súlyos állapotban szállították a kórházba. A színésznő néhány órai kínlás után meghalt, míg a fiatal embert sikerült megmenteni az életnek. A szerelmi dráma háttere még nincsen kellőleg vizsgálva.

Több mint ezer templomot zártak be Oroszországban.

Londonból jelentik: A moszkvai athista társaság jelentést adott ki a templom-bezárásokról és eszerint a városokban 530 keresztény templomot, 111 zsinagógát és ugyanannyi mecsetet záratott be a szovjetkormány. A falvakban eddig 589 keresztény templomot, 15 zsinagógát, 98 mecsetet és egy talmud iskolát zártak be. A jelentés szerint a templomokból és zsinagógákból vendéglőket, raktárakat és üzemekeket csináltak. A legtöbb templomot minden átalakítás nélkül a szakszervezetek rendelkezésére bocsátották, amelyek műhelyekké változtatták át a templomokat.

Ha a tetszhalott feltámad.

Madridból jelentik: A közeli Ecia község temetőjében tegnap egy temetés alkalmával hatborzongató jelenet játszódott le. Enrilles ezredes fiát temették és a nagyszámu közönség részvétellel állta körül a koporsót, amelyet már éppen le akartak eresztetni a sírgödörbe, amikor a körülállók legnagyobb megdöbbenésére motoszkálást hallottak a koporsóból. Felnyitották a koporsót s a tetszhalottat kiemelték a förtőnéből. Az utolsó pillanatban ilyen módon megakadályozták a tetszhalott eltemetését és a „feltámadt“ fiatal embert hazaszállították szülei lakására.

Majdnem halálra marcangolta az oroszlan etetőjét.

Londonból jelentik: A napokban az itteni átlakertben az oroszlan hirtelen etetőjére támadt és marcangolni kezdte. Az ápoló ájultan hevert az oroszlan alatt, anélkül, hogy valaki segítségére mert volna menni. A kétségbeejtő helyzetben a szomszédos katonai raktárból az egyik katona gázbombát dobott az oroszlan ketrecébe. Az oroszlan nyomban felfordult, az ápolót pedig sikerült a ketrecből kimenteni, mielőtt a gáz hatása életét kioltotta volna. Az ápolót súlyos sérülésekkel kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés a remény.

Egy buvár megfagyott munkája közben a víz alatt.

Peter Trans buvár Montreáltól 400 mértföldnyire északra, a Szentlőrinc folyón egy új papirgyár turbinaházán dolgozott a víz alatt. Munkája közben a folyó oly gyorsan befagyott, hogy nem tudták kiemelni. Quebecből repülőgépen hoztak buvárokat, de mire kihúzták a szerencsétlen buvárt, már meg volt fagyva a kőkemény jégpáncél alatt.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Csak ma! Pénteken 5, 7 és 9-kor. Csak ma!

Ramon Novarro:
A repülő holtja.

Tatár - vér.
(Reifenetes Iván).

A fehér apáca.

Főszerepben: Lillian Gish és Ronald Collman.

BALKAN BIOSKOP

Jön! Jön! Ma, pénteken 5 és 7 órakor 4 és 2 dináros helyárakkal

Noe Bárkaja.

„Égő hajó”, Nagy Katóval.

Este 9 órai kezdettel:
Singing Fool. (Az éneklő bolond.)
melyre a szerda esti 9 órai jegyek érvényesek.

Készülék, amellyel az emberi szív dobogását rádió útján nagy távolságra hallhatóvá lehet tenni. Genovából jelentik: Mint a lapok jelentik, Pende Miklós genovai orvostanárnak sikerült olyan készüléket konstruálni, amellyel az emberi szív dobogását rádió útján nagy távolságra hallhatóvá lehet tenni. Ilyenformán ezzel a készülékkel most már lehetséges lesz egy Rómában vagy akár Londonban tartózkodó egyén szívdobogásának ritmusát Genovában ellenőrizni. Kísérletek folynak abból a célból, hogy a levegőben tartózkodó repülőgépek szívdobogását az orvos dolgozószobájából ellenőrizhesse.

Rádióműsor.

Péntek (márc. 14). Beograd. 12.40: A rádiókvartett déli hangversenye. 17.05: Jazz-zene. 18.15: A turizmus jelentősége országunkra. Előadja Sziricsity Szlávko. 19.30: Német nyelvoktatás. 20: Közvetítés a beográdi operaházról. Vagy Barlovac Anna kisasszony zongorahangversenye. 21.15: A rádiókvartett esti hangversenye. 22.15: Balalajkahangverseny közvetítése a Ruska Lira étteremből. — Budapest. 5.30: A Fejes-szalóznzenekar hangversenye. 6.40: Jónás Károly felolvasása. 7: Békeffy László vidám estje. 8: A

Melleg magyar vonósnégyes hangversenye. 9.30: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházból. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd gramofónhangverseny.

Szombat (március 15). Beograd. 10.30: Gramofónhangverseny. 12.40: A rádiókvartett déli hangversenye. 13.30: Hírek közlése. 20: Piszaróvity Szvetozár és Jovánka hangversenye. 22.15: A zseniális Tom. (Komédia 1 felvonásban). 22.45: Zeneátvitel az Excelsior-szállóból. — Budapest. 12.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 5: A Kisfaludy-Társaság irodalmi délutánja. 6: A m. kir. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye. 7.20: Márkus Miksa előadása: „Százötven éves a magyar újságírás”. 7.45: Bogdán Margit magyar nótáestje, Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 8.15: Előadás. Majd cigányzenekar hangversenye.

Sárga- és vörös-narancs

GUTTMANN-cégnél.
Telefón 96. 315 Telefón 96.

Veszünk 377

20%-os koronabonokat

legmagasabb árban.

BENCZE ANTAL és FIA, Veliki Bečkerek.

Egy jó márkájú 376

zongora

eladó.

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Irodista(nő)

aki a könyveléshez és levelezéshez is ért, felvétetik.

Ajánlatok **Bergi Jenő, Csenta,** intézendők.

Atletiski Klub Vojvodina, Vel. Bečkerek.

Meghívó.

Az A. K. Vojvodina Veliki Bečkerek, választmányának határozata alapján

rendes évi közgyűlést

tart f. é. március hó 23-án délelőtt 10 órakor a Tiszti-Othton (Kaszinó) éttermi helyiségében, melyre t. tagjainkat ezuton hívom meg.

Tárgysorozat:

1. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Két jegyzőkönyvhiteltesítő választása.
3. Titkári jelentés.
4. Pénztári jelentés.
5. Háznagyai jelentés.
6. Felügyelő-bizottság jelentése.
7. A régi vezetőségnek a felmentvény megadása feletti határozat.
8. Új vezetőség választása egy évre.
9. Esetleges indítványok.

Elek Viktor s. k.,
elnök.

378

Megjegyzés! Az alapszabályok 14 §-a értelmében, ha a hirdetés időben keletkező számú tag nincs jelen, a közgyűlés egy órával később — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — lesz megtartva.

Üzletáthelyezés! 354

Tisztelettel értesítem egy a helybe, mint a vidéki t. vevőközönséget, hogy

órá- és ékszerüzletemet

Kralja Aleksandra uca 24. sz. alatti Filkovich-tele házba (Ecks ein bürkereskedéssel szemben) helyeztem át, ahol úgy mint a múltban, mindenemü megrendelést pontosan és szolidan eszközölök. A nb. közönség további szives pártfogását kerem tisztelettel RÉVÉSZ ZSIGMOND órá- és ékszerész.

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomtatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomtatványraktár - Vonalozó-intézet
Tömöntöde - Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
21

Alapított
1846